

SAOPŠTENJE

FIRST RELEASE

Molimo korisnike da prilikom upotrebe podataka obavezno navedu izvor
Users are kindly requested to mention the data source

GODINA/ YEAR I

SARAJEVO, 23.11.2011.

BROJ/ NUMBER 1

STATISTIKA OKOLIŠA

Environment Statistics

EMISIJE STAKLENIČKIH PLINOVA

Greenhouse gas emissions

Ukupna emisija stakleničkih plinova u sektoru poljoprivreda u 2009. godini iznosi 3.219,5 CO₂-eq (ekvivalent CO₂ emisije) što predstavlja smanjenje emisija za 30,1% u odnosu na emisiju stakleničkih plinova u 1990. godini. Generalno, ESP emisije imaju opadajući trend u sektoru poljoprivrede. U 2007. godini, ESP emisije su 11,6% više u odnosu na prethodnu godinu, a razlog je povećanje direktne emisije N₂O iz poljoprivrednog zemljišta i povećanja korištenja umjetnih đubriva. Tokom posmatranog perioda (2005-2009), udjeli emisija pojedinih stakleničkih plinova u sektoru poljoprivreda nisu se značajno promijenili.

The total emissions of greenhouse gases in the agriculture sector in 2009 amounted to 3.219,5 CO₂-eq (equivalent to CO₂ emissions), which represents a reduction of 30,1% compared to the emission of greenhouse gases in 1990. In general, GHG emissions have a decreasing trend in the agricultural sector. In 2007, GHG emissions were 11.6% more than in the previous year, and the reason for the increase is direct emissions of N₂O from agricultural land and increase of use of synthetic fertilizers. During the observed period (2005-2009), the shares of emissions of certain greenhouse gases in the agriculture sector have not significantly changed.

Tabela 1. Emisija stakleničkih plinova iz sektora poljoprivrede, Bosna i Hercegovina, 2005-2009.

Table 1. Greenhouse gas emissions from agriculture sector, Bosnia and Herzegovina, 2005-2009

Poljoprivreda		1990. ¹⁾	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	Agriculture
		Emisije stakleničkih plinova (CO ₂ ekvivalent Gg)/GHG Emissions						
A. Stočarstvo-unutrašnja fermentacija	CH ₄	1.548,33	1.069,3	1.097,7	1.075,2	1.055,5	1.062,0	Enteric fermentation
B. Upravljanje organskim đubrivom	CH ₄	285,18	140,2	143,0	134,7	131,4	133,6	Manure management
	N ₂ O	396,80	227,9	235,3	233,5	230,8	234,6	
D. Poljoprivredno zemljište	N ₂ O	2.377,70	1.577,5	1.643,2	2.043,4	1.875,9	1.770,8	Agriculture soil
F. Spaljivanje poljoprivrednih ostataka	CH ₄	0,00	13,1	13,1	10,8	13,4	13,4	Field Burning of agriculture residues
	N ₂ O	0,00	5,0	5,1	3,9	5,1	5,1	
Ukupna ESP emisija		4.608,01	3.033,0	3.137,4	3.501,5	3.312,1	3.219,5	Total GHG emissions

¹⁾ *Izvor:* Prvi nacionalni izvještaj BiH u skladu sa Okvirnom konvencijom UN o klimatskim promjenama (UNFCCC)
Source: Initial national communication of BiH under the UNFCCC

Izračunate emisije stakleničkih plinova u sektoru poljoprivreda (Tabela 1), za vremenski niz 2005-2009, su rezultat uspješne saradnje Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine i eksperata statistike Švedske, koji su pružili stručnu metodološku pomoć u izračunavanju emisija. Podaci za baznu 1990. godinu preuzeti su iz Prvog nacionalnog izvještaja BiH (INC B&H) u skladu sa UNFCCC.

The calculated emissions of greenhouse gases in the agriculture sector (Table 1), the time series 2005-2009, are the result of successful cooperation between the Agency for Statistics of Bosnia and Herzegovina and experts of Statistics Sweden, who gave methodological assistance in calculating emissions. Data for base year 1990 were taken from the Initial National Communication of Bosnia and Herzegovina (INC B&H) in accordance with the UNFCCC.

U sektoru poljoprivrede emisije CH₄ (metana) i N₂O (azotnog oksida) su uslovljene različitim poljoprivrednim aktivnostima. Za emisiju CH₄ je najznačajnije stočarstvo (unutrašnja fermentacija). Emisija N₂O se posmatra kao direktna emisija iz obrade poljoprivrednog zemljišta, emisija uslijed raspada životinjskog otpada (upravljanje đubrivima) i indirektna emisija.

In the agricultural sector, CH₄ emissions (methane) and N₂O (nitrous oxide) are results different agricultural activities. For the emission of CH₄ one most important animals (enteric fermentation). N₂O emissions are seen as direct emissions from cultivation of agricultural land, emissions due to decomposition of animal waste (manure management), and indirect emissions.

U sektoru poljoprivrede prisutna su dva značajna izvora emisije metana: unutrašnja fermentacija u procesu probave preživara i različiti postupci vezani uz upravljanje i primjenu organskih đubriva. Ukupna emisija metana za domaće životinje računa se kao zbir emisija porijeklom iz unutrašnje fermentacije i emisija uslovljenih načinom upravljanja organskim đubrivom.

In the agriculture sector there are two significant sources of methane emissions (CH₄): enteric fermentation in digestion process and the different activities related to the management and use of organic fertilizers. Total methane emissions for domestic animals are calculated as the sum of emissions from enteric fermentation and emissions caused by management of manure

U okviru sektora poljoprivrede, utvrđena su tri izvora emisija N₂O: direktna emisija N₂O iz poljoprivrednog zemljišta, direktna emisija N₂O iz stočarstva i indirektna emisija N₂O uslovljena poljoprivrednim aktivnostima.

Within the agriculture sector, three sources of nitrous oxide emissions (N₂O) are identified: direct emissions of N₂O from agricultural land, direct emissions of N₂O from livestock and indirect N₂O emissions caused by agriculture activities.

Izdaje i štampa Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published and printed by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 220 626 · Telefaks/Telefax: +387 (33) 220 622
Elektronska pošta/E-mail : bhas@bhas.ba · Internetska stranica/Web site: <http://www.bhas.ba>

Odgovara direktor Zdenko Milinović
Person responsible: Zdenko Milinović, Director General

Saopštenje priredili: Ševala Korajčević, Mirza Agić
Prepared by: Ms Ševala Korajčević, Mr Mirza Agić

Lektor: Amra Kapetanović
Language Editor: Ms. Amra Kapetanović

Periodika izlaženja: godišnje
Periodicity: yearly

Štampa: 150 primjeraka
150 copies printed

Podaci iz ovog saopštenja objavljuju se i na internetu
First Release data are also published on the Internet
